

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи телевизион ва радиошунавонӣ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1996, № 24, мод. 408; соли 1998., № 10.
мод.76;
соли 1999, № 6, мод. 166; соли 2000, № 11, мод. 521; соли 2001, № 7, мод. 481; соли 2004, № 2, мод.
39;
соли 2006, №4, мод. 197)

Қонуни мазкур фаъолияти ташкилотҳои телевизион ва радиошунавониро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим намуда, шароити амали ҳуқуқӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва ташкилии онҳоро, ки ба истифода аз озодии суҳан, ҳуқуқи шахрвандон барои дарёфти ахбори комилу очил ва ҳаққонӣ, ба муҳокимаи озоду ошкори ҳаводиси ҷамъиятӣ равона шудааст, муайян менамояд.

БОБИ I ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Шарҳи истилоҳот

Дар Қонуни мазкур истилоҳоти зерин истифода мешаванд:

- **абонент** - шахси ҳуқуқӣ ё воқеӣ, ки барномаҳои телевизион ва радиоро қабул мекунад;
- **нашр (нашри намоиши телевизион ва гуфтори радио)** - ба масофаи муайян паҳн намудани ахбори овозӣ ва (ё) тасвирӣ тавассути шабақаҳои алоқа, ки теъдоди номаҳдуди воситаҳои телевизиону радио қабул мекунад;
- **шабақаи нашри барнома** - маҷмӯи воситаҳои техникӣ, ки барои паҳн намудани барномаҳои телевизион ва радио пешбинӣ шудаанд;
- **пахш** - ба масофаи муайян интиқол додани барномаҳои телевизион ё радио тавассути воситаҳои техникӣ алоқа;
- **пахши мустақим** - паҳн намудани барномаҳои телевизион ва радио бе сабти пешакии онҳо;
- **интиқоли пахш** - тавассути воситаҳои иловагии телевизиону радио пахш кардани барномаҳо ба мақсади зиёд намудани масофаи қабули онҳо;
- **ташкilotи телевизион ва радиошунавонӣ** - шахсияти ҳуқуқест, ки барои истеҳсол ва (ё) пахши барномаҳои телевизиону радио ва асарҳои аудиовизуалӣ иҷозатнома дорад;
- **воситаҳои паҳнкунии телевизион ва радио** - пахш ва қабули ҳар навъ аломати сигналҳои тасвирӣ ва сабтӣ тавассути воситаҳои электромагнитӣ алоқаи кайҳонӣ, нокилӣ, оптикӣ, радиойӣ;
- **воситаҳои техникӣ пахши барномаҳо** - маҷмӯи таҷҳизоти радиоэлектронӣ ва техникӣ, ки тавассути онҳо барномаҳо ба истифодабарандагон расонида мешаванд;
- **маҳсулоти аудиовизуалӣ – асарҳои аз силсилаҳо кадрҳои ба ҳам алоқаманде иборат буда** (видеотасвирҳои овоздор ё беовоз), ки барои дидану шундан бо ёрии воситаҳои мувофиқи техникӣ таҳия гардидаанд (аудивидеофилмҳо, кинофилмҳо, намоишномаҳо, реклама, барномаҳои консертӣ ва ғайра).

Моддаи 2. Доираи амали қонуни мазкур

Қонуни мазкур ба ҳамаи намудҳои ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ, сарфи назар аз **шакли ташкилию ҳуқуқиашон**, ба истиснои телевизион ва радиошунавонии махсуси маҳдуд (истеҳсолӣ, технологӣ, таълимӣ ва маъмурий), дустдорони алоқаи радиойӣ, радиоспорт ё дигар намудҳои алоқа, ки дар асоси даъвати фардӣ ё барои паҳни ахбори махсус сурат мегиранд ва барои истифодаи умумӣ равона нашудаанд ва барои киروي (прокати) ғайримавҷии маводи видео ва аудио дар муассисоти мухталиф хос нестанд татбиқ мешавад.

Қонуни мазкур нисбат ба пахш ва истеҳсолкунандагони асари аудиовизуалӣ, ки дар Ҷумҳурии

Тоҷикистон таъсис шудаанд, аммо барои берун аз ҳудуди он таъсисёфтагон танҳо дар қисмати ба паҳши иттилооти онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дахлдошта татбиқ мегардад.

Муқаррароти Қонуни мазкур барои эфири телевизион ва радиошунавонӣ ба пуррагӣ ҳангоми ба амал баровардани телевизион ва радиошунавони бо истифода аз шабақаҳои кабелӣ, ноқилӣ, спутникӣ, бисёрканалаи рақамӣ, компютерӣ, аз ҷумла шабақаи байналмилалӣ (интернет) ва дигар шабақаҳо татбиқ мегардад, агар дар қонун тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад.

Моддаи 3. Принципҳои фаъолияти ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ

Принципҳои фаъолияти ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон инҳоянд:

- воқеънигорӣ;
- ҳақиқатнигорӣ;
- ҳуқуқи шаҳрвандон барои қабули ахбор;
- озодона иброз намудани фикру ақида;
- эҳтироми меъёрҳои умумибашарии ахлоқ;
- қатъиян риоя намудани одоби касбӣ.

Моддаи 4. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи телевизион ва радиошунавонӣ

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба телевизион ва радиошунавонӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонун «Дар бораи матбуот ва дигар воситаҳои ахбори омма», Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Агар шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба муқаррароти Қонуни мазкур тартиби дигарро муайян карда бошанд, тартиби шартномаҳои байналмилалӣ истифода мешавад.

Моддаи 5. Ваконатҳои давлат дар соҳаи телевизион ва радиошунавонӣ

Давлат сиёсати соҳаи телевизион ва радиошунавонӣ ва асосҳои қонунгузори иҷроӣ онро муайян намуда, фаъолияти вазоратҳо, идораҳо, дигар мақомоти ҳокимияти иҷроияро дар ин соҳа ҳамоҳанг месозад, барои таъмини моддиву техникаи ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонӣ маблағ ҷудо мекунад, ҳифзи иҷтимоӣ ва ҳуқуқии кормандони ин соҳаро таъмин менамояд, ӯҳдадорҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистонро иҷро карда, иштироки онро дар созмонҳои байналмилалӣ ташкил менамояд, ҳамкории байналмилалиро дар соҳаи телевизион ва радиошунавонӣ амалӣ мегардонад.

Моддаи 5¹. Танзими давлатӣ ва назорат дар соҳаи телевизион ва радиошунавонӣ

Танзими давлатӣ ва назорат дар соҳаи телевизион ва радиошунавонӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба воситаи Кумитаи оид ба телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

Кумитаи оид ба телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи салоҳияти худ вазифаҳои зеринро анҷом медиҳад:

- таҳия ва таъмини амали намудани сиёсати давлатӣ дар соҳаи телевизион ва радиошунавонӣ;
- назорат ҷиҳати иҷроӣ талаботи Қонуни мазкур аз ҷониби ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ;
- назорат аз болои барномаҳо ва ахбори телевизиону радио, ки аз эфир паҳш мешаванд ва аз болои сифати техникаи паҳш;
- вазифаҳои дигари бо қонун пешбинишуда.

Низомномаи Кумитаи оид ба телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунад.

Моддаи 6. Манъи даҳлат ба фаъолияти эҷодии ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ

Даҳлати мақомоти давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, шахсони мансабдори онҳо, хизмҳои сиёсӣ, созмонҳои ҷамъияти шаҳрвандони алоҳида ба фаъолияти эҷодии

ташкilotҳои телевизион ва радиошунaвонӣ, ҳамчунин сензура давлатӣ ва таъқиб барои танқид манъ аст.

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҳуқуқи тағйир додан ва дигар намудани сохтори ташкilotҳои давлатии телевизион ва радиошунaвониро надоранд.

Моддаи 7. Маҷмӯи ташкilotҳои телевизион ва радиошунaвонӣ

Маҷмӯи ташкilotҳои телевизион ва радиошунaвонии Ҷумҳурии Тоҷикистонро ташкilotҳои телевизион ва радиошунaвонии давлатӣ ва ғайридавлатӣ ташкил медиҳанд.

Моддаи 8. Ташкilotҳои давлатии телевизион ва радиошунaвонӣ

Маҷмӯи ташкilotҳои давлатии телевизион ва радиошунaвонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз телевизион ва радиошунaвонии ҷумҳуриявӣ, телевизион ва радиошунaвонии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва радиошунaвонии ноқилии дигар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ иборатанд, ки аз ҳисоби бҷет маблағгузорӣ мешаванд.

Ба ташкilotҳои давлатии телевизион ва радиошунaвонӣ ҳуқуқи бартарӣ доштан дар истифодаи шабакаҳои давлатии телевизион ва радиошунaвонӣ дода мешавад.

Моддаи 9. Вазифаҳои асосии ташкilotҳои давлатии телевизион ва радиошунaвонӣ

Вазифаҳои асосии ташкilotҳои давлатии телевизион ва радиошунaвонӣ инҳоянд:

- сари вақт огоҳ намудани шунaвандагони радио ва тамошобинони телевизион аз ҳаводиси ҷамъиятию сиёсӣ ва дигар воқеоти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хориҷи он, паҳн намудани ахбори расмӣ, санадҳои мақомоти ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва ҳокимияти судӣ, ки ба таблиғи расмӣ ҳуқуқ доранд;

- таҳия ва паҳн кардани барномаҳои иқтисодӣ, публицистӣ, фарҳангию маърифатӣ, таълимӣ, шавқангез, варзишӣ;

- инъикоси рамзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- мусоидат ба таҳкими робитаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 10. Ташкilotҳои ғайридавлатии телевизион ва радиошунaвонӣ

Ташкilotҳои ғайридавлатии телевизион ва радиошунaвонӣ ташкilotҳое мебошанд, ки мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон сабти ном гардида, дар асоси иҷозатномаи (литсензияи) тибқи Қонуни мазкур додaшуда аз ҳисоби худмаблағгузорӣ фаъолият менамоянд.

БОБИ II

ТАРТИБИ ТАЪСИС, ИҶОЗАТНОМАДИҲӢ ВА ҚАТЪ КАРДАНИ ФАЪОЛИЯТИ ТАШКilotҳои ТЕЛЕВИЗИОН ВА РАДИОШУНАВОНӢ

Моддаи 11. Таъсисдиҳӣ ва бақайдгирии давлатии ташкilotҳои телевизион ва радиошунaвонӣ

Ташкilotҳои телевизион ва радиошунaвонӣ мувофиқи тартибе, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахси ҳуқуқӣ муайян намудааст, таъсис меёбанд.

Бақайдгирии давлатии ташкilotҳои телевизион ва радиошунaвонӣ, қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳои онҳо мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии шахси ҳуқуқӣ» амалӣ карда мешавад.

Моддаи 12. Иҷозатномадиҳии фаъолияти соҳаи телевизиону радио

Иҷозатномадиҳӣ ба ташкilot барои фаъолият дар соҳаи телевизиону радио мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои фаъолият» амалӣ карда мешавад.

Моддаи 13. Қатъ намудани фаъолияти ташкilotи телевизион ва радиошунaвонӣ

Фаъолияти ташкilotи телевизион ва радиошунaвонӣ бо қарори муассисон (шарикмуассисон) ё суд қатъ мегардад ва дар ин бора ба Кумитаи оид ба телевизион ва радиошунaвонии назди Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон хабар дода мешавад.

БОБИ III ТАШКИЛ ВА НАВЪҲОИ ПАҲШИ ТЕЛЕВИЗИОН ВА РАДИО

Моддаи 14. Оғози наشري барномаҳо

Ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ ҳақ дорад, ки наشري барномаҳоро аз вақти гирифтани иҷозатнома (литсензия) оғоз намояд.

Соҳиби воситаҳои техникийи паҳш ё ташкилоти истифодабарандаи онҳо ҳақ надорад ин воситаҳоро ба ихтиёри ташкилотҳои телевизион ва радиошунавоние вогузорад, ки онҳо иҷозатнома (литсензия) надоранд.

Соҳиби иҷозатнома (литсензия) ҳақ надорад шабакаи паҳши барномаро ба шахсони дигар иҷора диҳад, ҳамчунин барномаҳоро берун аз ҳудуди дар иҷозатнома (литсензия) зикршуда паҳн намояд.

Ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ паҳши барномаҳоро тавассути воситаҳои техникии худӣ ё иҷорагирифта амалӣ мегардонад.

Моддаи 15. Нишонаҳои наshr

Ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ вазифадор аст, ки ҳар рӯз **ном ва дигар** маълумотҳои рамзии худ (сароҳанг, нишона)-ро эълон намояд.

Моддаи 16. Ҳуқуқ ва тартиби истифодаи шабакаҳои наshr

Тартиби истифодаи шабакаҳои наshr барномаҳои телевизион ва радиошунавониро Кумитаи оид ба телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **дар мувофиқа бо** Вазорати алоқаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян месозад.

Ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ баъди гирифтани иҷозатнома (литсензия) ҳуқуқ доранд, ки аз мавҷҳои барои паҳши барномаҳо муайян гардида истифода намоянд, ҳамчунин воситаҳои техникийи паҳши барномаҳоро тибқи қарордод бо соҳибонашон моликий, ихтиёрдорӣ ва истифода кунанд.

Моддаи 17. Намоиши телевизионӣ ва радиошунавонӣ тавассути спутник

Намоиши телевизионӣ ва радиошунавонӣ тавассути спутник дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсадҳои зерин истифода мешавад:

- дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ё минтақаҳои алоҳидаи он паҳн кардани барномаҳои ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонии тибқи қонуни мазкур ба қайд гирифташуда;
- табодули барномаҳо байни ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мамолики дигар.

Тартиби паҳши барномаҳоро тавассути спутник Кумитаи оид ба телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **дар мувофиқа бо** Вазорати алоқаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 18. Наشري барномаҳо тавассути кабел (сим)

Шабакаи наشري барномаҳо тавассути кабел (сим) бо иҷозати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ташкил мешавад. Тартиби истифодаи ин шабакаҳоро Кумитаи оид ба телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **дар мувофиқа бо** Вазорати алоқаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Ташкилоте, ки соҳиби шабакаи бисёрбарномавӣ аст, вазифадор мебошад, ки ба абонентҳои худ барномаҳои телевизион ва радиошунавонии давлатиро бирасонад.

Моддаи 19. Забони барномаҳои телевизион ва радио

Ташкилотҳои телевизион ва радио барномаҳоро ба забони давлатӣ, инчунин ба забонҳои дигар паҳш мекунанд.

Моддаи 20. Ҳуқуқ ба дарёфти маълумот

Ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ, кормандони онҳо барои пешбурди фаъолияти ҳеш тибқи муқаррароти қонунгузори мавҷудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ доранд, ки аз мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои шаҳрвандон, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо маълумоти заруриро гиранд. Шахсони мансабдор, ки ба ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ маълумот медиҳанд, барои ҳаққонӣ будани он ҷавобгаранд.

Ба ҳаққонӣ ба сабаби риоя карда нашудани талаботи ин модда аз ҷониби суд баррасӣ мегардад.

Моддаи 21. Нашри иттилооти расмӣ ва дигар хабарҳои ҳатмӣ

Ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонӣ вазифадоранд, ки изҳороти расмии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Суди Конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар тамоми ҳудуди мамлакат мунташир намоянд.

Ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ, новобаста аз шакли моликиятшон, ҳуқуқ надоранд, ки аз интишори хабарҳо роҷеъ ба ҳолатҳои ғавқулодда даст кашанд. Ҳуқуқи истифодаи телевизион ва радиошунавонӣ ба ин мақсад дар дасти мақомот ва шахсони мансабдоре мебошад, ки салоҳияти ҳалли масъалаҳоро дар шароити ҳолатҳои ғавқулодда доранд.

Моддаи 22. Истифодаи телевизион ва радиошунавонӣ дар давраи маърақаҳои интиҳоботӣ

Тартиби истифодаи телевизион ва радиошунавониро дар давраи маърақаҳои интиҳоботӣ Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ тибқи қонунгузори мавҷудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 23. Додани вақт дар барнома барои суҳанронӣ ва изҳороти расмӣ

Паҳши барнома аз ҷаласаҳои якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҷаласаҳои Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонии давлатӣ дар асоси ҳаҷми умумии барномаҳо ва маблағгузори умумӣ сурат мегирад.

Паҳши барнома аз иҷлосияи Маҷлиси вилоятӣ ва дигар маҷлиси маҳаллӣ аз ҷониби ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонии давлатӣ дар асоси шартномаи байни сатҳҳои муайяни маҷлис ва ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ сурат мегирад.

Ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонии давлатӣ бо талаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Маҷлиси миллӣ ва Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Раиси Суди Конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои изҳороти расмӣ оид ба масоили муҳими ҳаёти давлат вақт ҷудо мекунанд.

Моддаи 24. Истифодаи реклама дар ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ

.Истифодаи реклама дар ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи реклама» амалӣ карда мешавад.

Моддаи 25. Қароргоҳҳои муҳбирон

Ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ ҳақ доранд тибқи муқаррарот дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хориҷи он қароргоҳҳои муҳбирон таъсис диҳанд, ки ин қароргоҳҳо воҳидҳои сохтори (филиали) ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ буда, манфиатҳои онро пуштибонӣ мекунанд.

Моддаи 26. Намояндагӣ

Ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ ҳақ доранд, ки дар назди мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои шаҳрвандон ҳайатҳои эҷодӣ ва кормандони алоҳидаро намоянда таъин намоянд. Тартиби намоянда таъин кардани ҳайатҳои эҷодӣ ва кормандони алоҳидаи ташкилотҳои телевизион ва радиошунавониро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунанд.

Моддаи 27. Ниғаждории барномаҳои телевизион ва радио

Ташкилотҳои телевизион ва радиоишунавонӣ ўҳдадоранд, ки сабти аудио ва видеои барномаҳо баъд аз интишорашон то як моҳ маҳфуз доранд ва онҳоро ба қайд гирифта, дар он мавзӯ мазмуни мухтасар, рӯзи интишор, вақти оғозу анҷоми он, ному насаби муаллифон, муҳаррири барномаи телевизион ва радиоро зикр намоянд.

Тартиб, мӯҳлат ва шартҳои муддати зиёд нигоҳ доштани барномаҳои телевизион ва радиоро, ки қадру қимати бадеӣ, таърихӣ, фарҳангӣ ва қадру қиммати дигар доранд, Кумитаи оид ба телевизион ва радиоишунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

БОБИ IV

ҲУҚУҚ ВА ВАЗИФАҲОИ ТАШКИЛОТҲОИ ТЕЛЕВИЗИОН ВА РАДИОШУНАВОНӢ ВА КОРМАНДОНИ ОНҲО

Моддаи 28. Ҳуқуқи ташкилотҳои телевизион ва радиоишунавонӣ

Ташкилотҳои телевизион ва радиоишунавонӣ метавонанд барномаҳои телевизиону радио истехсол намоянд ё аз барномаҳо маҳсулоти аудиовизуалии дигар ташкилотҳое, ки иҷозатнома (литсензия) доранд, истифода баранд.

Ташкилотҳои телевизион ва радиоишунавонӣ барои эҷоди барномаҳо (филмҳо) ҳуқуқи муаллифӣ доранд, ҳамчунин ба онҳо тибқи қарордодҳои ба имзорасида ҳуқуқи муаллифӣ дода мешавад.

Ташкилоти телевизион ва радиоишунавонӣ ҳақ дорад, ки ба дигар ташкилотҳо, шахсони ҳуқуқи ва воқеии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хориҷи он инҳоро иҷозат диҳад:

- пахши мустақими (интиқоли пахш) барномаҳои (филмҳои) худ, тасвиру овоз ё фуруҳтани сабтҳои барномаҳо (филмҳо), ки моли он аст, ҳамчунин сабти асарҳои мусиқӣ ва адабӣ-драмавӣ, ки онҳоро ташкилоти телевизион ва радио дар студия ё муассисаҳои театри сабт намудааст.

Бе розигии ташкилоти телевизион ва радиоишунавонӣ барномаҳои (филмҳои) вай дар ҳолатҳои зерин истифода мешаванд:

- барои истифодаи порчаҳои мухтасар—на зиёдтар аз 5 дақиқа аз ҳар барнома (филм);
- ба мақсадҳои тарбиявӣ дар муассисаҳои таълимӣ.

Ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиоишунавонӣ муносибатҳои худро бо дигар корхона, муассиса, ташкилот дар асоси шартнома ба роҳ мемонанд.

Ташкилоти телевизион ва радиоишунавонӣ ҳақ надорад:

- маълумоти дорой сири давлатӣ ё асрори дигари қонунан маҳфуз, ахбору маводе, ки зуран сарнагун сохтан ё тағйир додани сохтори конституционӣ, ташкили гурӯҳҳои мусаллаҳ даъват мекунад, шаъну шарафи давлат, Президент ва шахрвандонро паст мезанад, ҷанг зулму зӯроварӣ, терроризм ва экстремизмро дар ҳама гуна зухуроташон, хусумати наҷодию миллӣ, маҳалгарой, бартарият ва ошгинопазирии динӣ ё мазҳабӣ, фаҳшу фучурро таблиғ мекунад, ахлоқи ҷомеаро мекоҳонад, ба содир намудани дигар кирдори ҷиноятӣ мусоидат мекунад, пахш намояд;

- маҳсулоти телевизион ва радио ва видеоро бе иҷозати соҳибонашон нусхабардорӣ кунад, намоиш диҳад ва фурушад.

Дар сурати бе иҷозат истифода гардидани маҳсулоти худ ташкилоти телевизион ва радиоишунавонӣ ҳақ дорад товони зарареро, ки дар натиҷаи поймол шудани ҳуқуқаш дидааст, талаб намояд.

Моддаи 29. Ёҳдаории ташкилоти телевизион ва радиоишунавонӣ

Ташкилоти телевизион ва радиоишунавонӣ ўҳдадор аст:

- ахбори ҳаққониро паҳн намояд;
- ба пахш ва қабули барномаҳои ташкилотҳои телевизион ва радиоишунавонии дигар мамониат накунад;
- талаботи маъёрҳои давлатии технология ва хусусиятҳои техникии телевизион ва радиоишунавониро риоя намояд;
- абонентҳоро пешакӣ аз тағйири барномаҳои телевизион ва радио, ҳамчунин оид ба шароити интишори онҳо воқиф намояд.

Моддаи 30. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои кормандони ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ
Ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои кормандони ташкилотҳои телевизион ва радиошунавониро низомномаю оинномаҳои ин ташкилотҳо муайян мекунад.

Моддаи 31. Ҳифзи иҷтимоии кормандони ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонӣ

Кормандони ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми иҷрои вазифаи хидмати худ аз ҷониби давлат ҳимоя карда мешаванд.

Дар сурати ҳангоми иҷрои вазифаи хидматӣ ҳалок гаштани кормандони ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба оилаҳояшон ва ё меросхуронашон кӯмакпулии якҷақта дар ҳаҷми даҳ маоши солонаи шахси ҳалокшуда аз рӯи вазифаи охиринаи хидматиаш дода мешавад. Ба меросхурон ба андозаи маоши миёнаи қурбоншудагон **нафақаи гум кардани саробон** таъин мегардад.

Дар сурати ҳангоми иҷрои вазифаи хидматӣ маҷрӯҳ шудани корманди ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба ин васила имкони идома додани фаъолияти касбиашро аз даст додааст, ба вай кӯмакпулии якҷақта дар ҳаҷми панҷ музди солонаи қор аз рӯи вазифаи охиринаи хидмати ӯ **дода** мешавад.

Агар корманди ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми иҷрои вазифаи хидматӣ ҷароҳати дигар бардошта бошад, **ба ӯ кӯмакпулии** якҷақта дар ҳаҷми панҷ маоши миёнаи якмоҳаашон дода мешавад.

Тартиби пардохти маблағҳои дар моддаи мазкур зикршударо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Моддаи 32. Маблағгузори ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонӣ

Ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонӣ аз ҳисоби **бучети давлатӣ маблағгузорӣ** карда мешаванд.

Манбаъҳои даромади иловагии ташкилотҳои давлатии телевизион ва радиошунавонӣ ҳамчунин инҳо буда метавонанд:

- пардохти ҳаққи абонентӣ;
- фаъолияти рекламавӣ ва тижоратӣ;
- барномаҳои фармоиши телевизион ва радио;
- **таҳия ва истеҳсоли** барномаҳои телевизиону радио ва **видеофилмҳо**;
- наشري рӯзнома, маҷалла, бюллетенҳои иттилоотӣ ва китобҳо;
- истеҳсол, фурӯш ва **кирояи (прокати)** кассетаҳои сабти овозу тасвир;
- ташкили спектаклҳо, концертҳо ва дигар чорабиниҳои намоиши пулакӣ;
- фаъолияти иқтисодии хоричӣ ва навъҳои дигари фаъолият, ки қонун пешбинӣ кардааст;
- маблағҳои спонсорҳо, мақомотӣ давлатӣ, фондҳои хайрия ва фондҳои дигари ҷамъиятӣ, ҳамчунин шаҳрвандони алоҳида.

БОБИ V ҲАМКОРИИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР СОҲАИ ТЕЛЕВИЗИОН ВА РАДИОШУНАВОНӢ

Моддаи 33. Ҳамкории байналмилалӣ ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ

Ҳамкории ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ бо шарикони хоричӣ дар асоси шартномаҳои имзошудаи байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дар асоси шартномаҳои мустақим сурат мегиранд.

Фаъолияти иқтисодии хоричии ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ тибқи муқаррароти Қонун «Дар бораи фаъолияти иқтисодии хоричии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва шартномаҳои байналмилалӣ дахлдор сурат мегирад.

Моддаи 34. Фаъолияти намояндагони ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонии хоричӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон

Фаъолияти мухбирони хориҷии телевизион ва радиошунавонӣ аз тарафи Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон **дар мувофиқа бо** Қумитаи оид ба телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

Вазъи ҳуқуқӣ ва фаъолияти касбии намоёндогони ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонии хориҷиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

БОБИ VI

ҶАВОБГАРӢ БАРОИ РИОЯ НАКАРДАНИ ҚОНУН ДАР БОРАИ ТЕЛЕВИЗИОН ВА РАДИОШУНАВОНӢ

Моддаи 35. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани қонун дар бораи телевизион ва радиошунавонӣ

Ташкилотҳои телевизион ва радиошунавонӣ, кормандон, муассисони онҳо, ҳамчунин ашхоси дигар, ки муқаррароти Қонуни мазкурро риоя намеkunанд, тибқи қонунгузори мавҷудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 36. Асосҳои аз ҷавобгарӣ озод намудан

Ташкилоти телевизион ва радиошунавонӣ, кормандони он барои паҳн намудани маълумоте, ки ба маълумоти воқеӣ мутобиқат надорад, дар ҳолатҳои зерин аз ҷавобгарӣ озод карда мешаванд:

- агар ин маълумот дар ахбори расмӣ интишор ёфта бошад;
- агар маълумот аз агентҳои давлатӣ ё маркази матбуоти мақомоти давлатӣ ва мақомоти иттиҳодияҳои шаҳрвандон гирифта шуда бошад;
- агар маълумот ҳангоми паҳн мустақим бар хилофи нияти муаллифон паҳн шуда бошад;
- агар ин маълумот тавассути васоити дигари ахбори омма нашр шуда бошад ва зимнан манбаи он зикр гардида бошад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э.

РАҲМОНОВ

ш. Душанбе 14 ноябри соли 1996

№382

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

**Оиди мавриди амал қарор додани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи телевизион ва радиошунавонӣ»**

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1996, №24, мод.409)

Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунад:**

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи телевизион ва радиошунавонӣ» аз рӯзи расман нашр шуданаш мавриди амал қарор дода шавад.
2. Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи телевизион ва радиошунавонӣ» мувофиқ гардонида шавад.

Раиси Маҷдиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе 14 декабри соли 1996
№ 382 а

С. РАҶАБОВ